

Komentár k číselným výsledkom kontroly očkovania k 31.8.2023 za okres Rimavská Sobota

Kontrola očkovania bola vykonaná v zmysle usmernenia hlavného hygienika SR zo dňa 24.7.2023 pod značkou ÚVZSR/OI/2460/22666/2023 za obdobie od 1.9.2022 do 31.8.2023 podľa predložených tabuliek.

- 1.1 Zaočkovanosť detskej populácie v okrese Rimavská Sobota podľa očkovacieho kalendára v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období neklesla pod 95%. Zaočkovanosť pri jednotlivých druhoch povinného očkovania detí sa pohybuje v rozpätí 96,15 % - 100 % (viď tabuľky č. 1a, 1b, 2, 3, 4, 5a, 5b a 7).
- Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B u študentov zdravotníckych škôl RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nevykazuje vzhľadom na to, že uvedené školy sa v spádovej oblasti nenachádzajú (tab. č. 6).
  - Proti vírusovej hepatitíde B sme zaznamenali 83,33 % zaočkovanosť u pacientov zaradených do dialyzačného programu a 100 % zaočkovanosť u pacientov v príprave na zaradenie do dialyzačného programu (tab. č. 8).
  - V kontrolovanom období bolo z celkového počtu 25 kontaktov nosičov HBsAg zaočkovaných proti vírusovej hepatitíde B - 11 osôb (kontakty chorých na VHB neboli hlásené). Očkovanie ostatných kontaktov nebolo vykonané v 10 prípadoch z dôvodu nedostavenia sa na vakcináciu, v 3 prípadoch z dôvodu pozitívnych laboratórnych vyšetrení na prítomnosť protilátok a v jednom prípade sa potvrdilo nosičstvo u kontaktu (tab. č. 9a).
  - Zaočkovanosť proti vírusovej hepatitíde B u chovancov zariadení pre mentálne postihnutých v okrese Rimavská Sobota dosiahla úroveň 71,43 %. Jedná sa o denné stacionáre, kde sú umiestnené osoby so zmiešaným postihnutím vo veku 5 – 39 rokov. Z celkového počtu 42 klientov uvedených zariadení bolo 12 nezaočkovaných, z toho jeden klient nebol vakcinovaný pre trvalú kontraindikáciu, v 2 prípadoch bola vakcinácia odmietnutá, ďalších 9 osôb nepodliehalo povinnej vakcinácii vzhľadom na vek a v neskoršom období už neboli očkovaní (tab. č. 9b).
  - Z celkového počtu 297 evidovaných dvojročných detí žijúcich v miestach s nízkym hygienickým štandardom v kontrolovaných ročníkoch narodenia 2020 a 2021 bolo zaočkovaných v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde typu A – 189 detí v ročníku narodenia 2020 (97,42 %) a 87 detí v ročníku narodenia 2021 (84,47 %). Údaje sú uvedené v tabuľke č. 10.
  - Z iných druhov odporúčaného očkovania u detí do 15 rokov života bolo najviac detí zaočkovaných proti HPV infekcii – 407, proti rotavírusovým infekciám – 326 a proti vírusovej hepatitíde typu A – 153. V uvedenej kategórii ďalej evidujeme: očkovanie proti chrípke (137 detí), očkovanie proti kliešťovej encefalitíde (64 detí), očkovanie proti meningokokovej meningitíde (41 detí), očkovanie proti ovčím kiahňam (20 detí) a očkovanie proti infekciám vyvolaným Streptococcus pneumoniae (2 deti). V súvislosti s pandémiou COVID - 19 neboli deti očkované proti uvedenému ochoreniu v sledovanom období (tab. č. 11).
  - U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Rimavská Sobota sme zaznamenali zaočkovanosť 74,68 % pri očkovaní proti chrípke a 18,20 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam (celková zaočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola 54,60 %). Dôvodom nepodania uvedených vakcín ostatným klientom bolo odmietnutie vakcinácie. V súvislosti s odporúčaným očkovaním proti Covid-19 sa v kontrolovanom období klienti nevakcinovali, prevažná väčšina je však zaočkovaná 3 dávkami podanými v predchádzajúcich kontrolných obdobiach (tab. č. 12a, 12b).

- 1.2 Celkový počet obvodov v okrese Rimavská Sobota je 15. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90 % v 4 obvodoch:
1. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Rimavskej Sobote: v základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2021 – 89,36 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a odmietnutia očkovania.
  2. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Rimavskej Sobote: v preočkovaní v 5. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2016 – 88,68 % a v preočkovaní v 6. roku života proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne v ročníku narodenia 2016 – 88,68 % z dôvodu odmietnutia očkovania a nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
  3. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Rimavskej Sobote: v základnom očkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a invazívnym pneumokokovým infekciám v ročníku narodenia 2021 – 89,66 %, v základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2021 – 87,93 % a v ročníku narodenia 2020 – 88,89 %, v preočkovaní v 11. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2011 – 86,84 % a v preočkovaní v 6. roku života proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne v ročníku narodenia 2016 – 85,94 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a odmietnutia očkovania.
  4. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Tisovci: v preočkovaní v 5. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2017 – 87,10 % z dôvodu chyby malých čísel (reálne sa jedná o nezaočkovanie pre 2 kontraindikácie, 1 odmietnutie očkovania, 1 nezaočkovanie pre nezodpovedný prístup rodičov zo sociálne znevýhodneného prostredia).
- 1.3. Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii a dokumentácii očkovania.
- 1.4. Zaočkovanosť novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti vírusovej hepatitíde B v ročníku narodenia 2022 bola 100 %, v ročníku narodenia 2023 neevidujeme deti podliehajúce očkovaniu. Hyperimúnnny ľudský gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde B nebol aplikovaný súčasne s prvou dávkou vakcíny ani v jednom prípade z dôvodu nedostupnosti preparátu (tab. č. 7).
- 1.5. V období od 1.9.2022 do 31.8.2023 v okrese Rimavská Sobota bolo nariadené zo strany RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote očkovanie 3 kontaktov proti vírusovej hepatitíde typu A v súvislosti so sporadickými ochoreniami na uvedenú diagnózu (vakcínou HAVRIX boli zaočkované 2 osoby, jeden priamy kontakt vakcináciu odmietol).
- 1.6. V okrese Rimavská Sobota azylové zariadenia pre deti nie sú zriadené.
- 1.7. Pri kontrole očkovania v sledovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 boli zistené 3 dočasné a 13 trvalých kontraindikácií (vid' nasledujúca tabuľka 1). Iné dôvody neočkovania za posledné kontrolné obdobie sú uvedené v ďalšej nižšie uvedenej tabuľke 2 (90x odmietnutie očkovania, 80x nedostavenie sa na očkovanie, 1x pobyt v zahraničí).

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 1 Prehľad počtu zdravotných kontraindikácií očkovania

Druh očkovania, ročník narodenia	Diagnóza kontraindikácie	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 1.9.2022 do 31.8.2023		
		Dočasné	Trvalé	Spolu
MMR, roč. 2021	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2021	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2021	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2020	Q 21 Vrodené chyby srdcových priehradiek	0	1	1
MMR, roč. 2020	H 40.8 Iný glaukóm	1	0	1
MMR, roč. 2017	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2017	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2017	F 84.0 Detský autizmus	0	1	1
MMR, roč. 2016	F 84.0 Detský autizmus	0	1	1
MMR, roč. 2010	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2010	F 84.0 Detský autizmus	0	1	1
MMR, roč. 2010	G 80 DMO	0	1	1
PNEUMO, roč. 2021	G 40 Epilepsia	0	1	1
PNEUMO, roč. 2021	N 10 Akútna tubulointersticiálna nefritída	1	0	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, roč. 2021	G 40 Epilepsia	0	1	1
DTaP – IPV, roč. 2009	H 20.1 Zdlhavá iridocyklitída	1	0	1
Spolu:		3	13	16

Tab. 2 Iné dôvody neočkovania

Okres Rimavská Sobota	Počet iných dôvodov neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9.2022 do 31.8.2023				Spolu
	odmietnuté očkovania*	pobyt v zahraničí**	nedostavenie sa na očkovanie	iné (často choré)	
Spolu	90 odmietnutí	1 dieťa	80	0	171

* uviesť sumár počtov odmietnutí očkovania podľa tabuliek 1 – 5 prílohy usmernenia

**deti, ktoré sú započítané do počtu detí podliehajúcich očkovaniu v kontrolovanom období

- 1.8. V predchádzajúcej kontrole očkovania k 31.8.2022 sme zaznamenali 7 dočasných kontraindikácií, z toho v 2 prípadoch boli deti doočkované (u 5 detí dočasná kontraindikácia pretrváva). Údaje sú uvedené v nasledujúcej tabuľke 3.

Tab. 3 Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2021 do 31.8.2022

okres Rimavská Sobota	Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2021 do 31.8.2022		
	celkový počet	z toho počet doočkovaných k 31.8.2023	
		abs.	%
spolu	7	2	28,5

- 1.9. V okrese Rimavská Sobota v sledovanom kontrolovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 neboli hlásené žiadne nežiadúce reakcie po očkovaní.
- 1.10. Pri administratívnej kontrole očkovania neboli zistené väčšie nedostatky vo výkone očkovania, nezrovnalosti pri analýzach boli konzultované osobitne s každým jedným všeobecným lekárom pre deti a dospelých.
- 1.11. V okrese Rimavská Sobota v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dospelých neboli zistené pri kontrole očkovania také problémy súvisiace s povinnou vakcináciou, ktoré by vyžadovali zavedenie osobitných opatrení v širšom rozsahu, aj keď boli hlásené opakované výpadky viacerých vakcín určených na povinné očkovanie. Nedostupnosť vakcín v určitých obdobiach bola zaznamenaná na území celej SR.
2. Odmietanie povinného očkovania zistené k 31.8.2023:
V okrese Rimavská Sobota v sledovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 bolo zaznamenaných 10 čiastočných odmietnutí povinného očkovania v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia a 15 prípadov kompletného odmietnutia povinného očkovania detí rodičmi v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období. Vzhľadom na pandémiu Covid - 19 boli zákonní zástupcovia detí v rámci poradne očkovania upozornení na možné následky neočkovania ústne formou telefonického rozhovoru a vyzvaní na písomné odôvodnenie odmietnutia povinného očkovania. Kumulatívny počet odmietnutí povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota k 31.8.2023 – 122. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách 4 a 5. RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nezahŕňa priestupkové konania a neudeľuje sankcie v súvislosti s odmietnutím očkovania (viď nižšie uvedená tabuľka 6).

Tab. 4 Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres Rimavská Sobota	Zaevidované čiastočné odmietnutia povinného očkovania v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia proti					
	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTP VHB HIB POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky mumps ružienka	DTP - POLIO v 6. roku života	osýpky mumps ružienka v 11. roku života	DTP – POLIO v 13. roku života
10	0	0	0	6	0	4

*Čiastočné odmietnutie povinného očkovania - rodič odmieta len konkrétny druh očkovania/očkování. Nezaraďovať sem odmietnuté očkovania v aktuálnych kontrolovaných ročníkoch narodenia. Tieto ročníky sú evidované v tabuľkách na kontrolu zaočkovanosťi.

Tab. 5 Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2022 do 31.8.2023	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2023
Rimavská Sobota	15	122

*Kompletné odmietnutie povinného očkovania – rodič odmieta všetky povinné očkovania, vrátane prípadu, keď rodič odmieta konkrétne očkovanie a zároveň odmieta všetky povinné očkovania aj v budúcnosti

Tab. 6 Počet udelených sankcií za odmietnutie očkovania v období od 1.9.2022 do 31.8.2023

Okres	Počet odmietnutí očkovania od 1.9. 2022 do 31.8. 2023*	Počet priestupkových konaní od 1.9. 2022 do 31.8. 2023	Počet udelených sankcií od 1.9. 2022 do 31.8. 2023	Celková suma udelených sankcií od 1.9. 2022 do 31.8. 2023
Rimavská Sobota	31	0	0	0

*Počet odmietnutí očkovania hlásených v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 zahrňujúce čiastočné alebo kompletné odmietnutie očkovania detí podliehajúcich očkovaniu v danom období

3. Kontrola zaobchádzania s vakcínami bola vykonaná vo všetkých pediatrických ambulanciách. Pediatrické obvody v okrese Rimavská Sobota sú pre potreby uskladnenia očkovacích látok vybavené samostatnými chladničkami bez výparníka, okrem 2 ambulancií. V uvedených 2 ambulanciách sú vakcíny odoberané priamo z lekární, ktoré sú v ich blízkosti. Skladovanie vakcín po expirácii nebolo zistené. Nepretržitá kontrola teploty v chladničkách vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja nie je zabezpečená ani na jednom obvode, evidencia sa vykonáva iba v pracovných dňoch. Údaje sú uvedené v nasledujúcej tabuľke 7.

KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRICKÝCH OBVODOCH

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 7

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomermi	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
		iba v pracovných dňoch	nepretržite**	
15	15	13	13	0

**vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja

Poznámka k tabuľke 7:

- 2 pediatrické obvody uskladňujú očkovaciu látku v chladničkách v lekární.

4. V okrese Rimavská Sobota pri zabezpečovaní povinného očkovania detí a dorastu v sledovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 boli z pediatrických obvodov hlásené opakované výpadky vakcín v súvislosti s dostupnosťou očkovacích látok na slovenskom trhu, čo potvrdili aj lekárne. Jednalo sa hlavne o nasledovné vakcíny: Boostrix Polio, Infanrix Polio, Priorix. Medzi ďalšie očkovacie látky, ktoré boli podľa hlásenia obvodných lekárov v určitom období nedostupné v lekárnach patrili: Havrix, Vaqta, Engerix.
5. V porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania za sledované obdobie od 1.9.2021 do 31.8.2022 s kontrolou očkovania za obdobie od 1.9.2022 do 31.8.2023 možno konštatovať, že zaočkovanosť v okrese Rimavská Sobota v rámci pravidelného povinného očkovania detí a dorastu podľa očkovacieho kalendára neklesla pod 95%, rovnako ako v predchádzajúcom období. Uvedená priaznivá situácia v očkovaní je udržiavaná v okrese dlhodobo. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% v 4 pediatrických obvodoch (dôvodom bol hlavne nezodpovedný prístup rodičov k deťom zo

sociálne znevýhodneného prostredia a odmietnutia očkovania), v predchádzajúcom kontrolnom období sme zaznamenali jeden obvod pod túto úroveň z rovnakých dôvodov. Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života evidujeme najviac detí zaočkovaných proti HPV infekcii a proti rotavírusovým infekciám, podobne ako v predchádzajúcej kontrole očkovania. V súvislosti s pandémiou COVID - 19 neboli deti v okrese Rimavská Sobota očkované proti uvedenému ochoreniu v sledovanom období vyhodnocovanom v kontrole očkovania k 31.8.2023 (v kontrole očkovania k 31.8.2022 evidujeme 166 zaočkovaných detí, v kontrole očkovania k 31.8.2021 evidujeme 145 zaočkovaných detí). U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Rimavská Sobota sme zaznamenali zaočkovanosť 74,68 % pri očkovaní proti chrípke a 18,20 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam (celková zaočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola 54,60 %), v porovnaní s kontrolou očkovania k 31.8.2022, kde evidujeme zaočkovanosť 80,96 % pri očkovaní proti chrípke a 6,56 % zaočkovanosť pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam (celková zaočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa v uvedenom kontrolnom období nevyhodnocovala). Dôvodom nepodania uvedených vakcín ostatným klientom bolo odmietnutie vakcinácie. V súvislosti s odporúčaným očkovaním proti Covid-19 sa v kontrolovanom období klienti nevakcinovali, prevažná väčšina je však zaočkovaná 3 dávkami podanými v predchádzajúcich kontrolných obdobiach (v kontrole očkovania k 31.8.2022 bola 95,84 % zaočkovanosť, v kontrole očkovania k 31.8.2021 evidujeme 91,67 % zaočkovanosť proti Covid -19). V kontrole očkovania k 31.8.2023 boli zistené 3 dočasné a 13 trvalých kontraindikácií pre ktoré lekári neočkovali deti v dosiahnutom veku, v predchádzajúcej kontrole očkovania bolo hlásených 7 dočasných a žiadna trvalá kontraindikácia. Doočkovanie dočasných kontraindikácií sa dlhoročne uskutočňuje vždy na základe posúdenia zdravotného stavu dieťaťa a ošetrojúcimi lekármi v spolupráci so špecialistami, ktorí stanovujú diagnózu kontraindikácie. Počet pediatrických obvodov sa v porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania znížil o jeden obvod, celkovo evidujeme 15 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota. Celkový počet chladiacich zariadení v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota sa oproti minulej kontrole očkovania znížil o jednu chladničku bez výparníka, vzhľadom na zánik jedného pediatrického obvodu. K zmenám nedošlo v uchovávaní vakcín v chladničkách, ambulantní pediatri písomne zaznamenávajú teplotu vo svojich chladiacich zariadeniach len v pracovných dňoch.